

VAN MENS TOT MENS

LEDENORGAAN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK 'HUMANITAS'
NUMMER 1 - VIJFTIENDE JAARGANG - MAART 1967

REDACTIE: MR. G. EBBELING EN H. VAN SCHAAIK

Rebel of conformist (of beide?)

Een van de vragen die met de regelmaat van de klok terugkomen, is die naar het doel van het maatschappelijk werk. De moeilijkheid is dan altijd, dat we in allerlei discussies verzeild raken zonder een antwoord op een paar voorafgaande vragen. Twee daarvan lijken mij van belang, nl.: welk maatschappelijk werk bedoelt men en wat bedoelt men met de term (of de kreet) 'doel'.

Om met dat laatste te beginnen: een doel is een toestand zoals ik hem wens, een te bereiken stand van zaken, een voorstelling van toekomstige omstandigheden.

Door de zaak zo te stellen, zetten we de deur wijd open voor fantasie en we zijn de eersten en zullen zeker niet de laatsten zijn die deze deur binnengaan.

Doel is: bedachte, met fantasie gecreëerde toekomstvisie. Maar: hoever in de toekomst? En wat is toekomst: het grote donkere gat waarachter het antwoord ligt op onze hoop en vrees? Of is toekomst: de tijd die komen gaat, komen moet, omdat we hem nog vóór ons hebben, kunnen overzien en dus bepalen? Of is toekomst... verleden tijd, de belichaming van de wensdroom, dat alles weer mag worden zoals het vroeger was?

Het antwoord hangt van ieders persoonlijke instelling en verwachtingen af en deze laatste hangen weer nauw samen met de mogelijkheden die wij thans tot onze beschikking hebben om de toekomst te maken (of te breken) en om hierop enig zicht te krijgen is het goed ons eigen heden, terugdenkend, te zien als de toekomst van toen. Er is veel veranderd ten goede en ten kwade, maar het goede overweegt.

Er zijn meer materiële en immateriële ontplooiingskansen voor meer individuen gekomen: het is niet zinloos te hopen, dat de toekomst nog meer van deze mogelijkheden in zich bergt.

Als maatschappelijk werk enig doel heeft, dan heeft het zeker iets te maken met die ontplooiingskansen van mensen. Uiteindelijk is het gericht op vrijheid en zelfstandigheid van mensen die zich in verantwoordelijkheid gebonden weten aan de samenleving. Maar deze laatste kreten hebt u al eerder gehoord; toegegeven. We zullen dus concreter moeten zijn en ons de vraag moeten stellen, hoe

we die ontplooiing van de mens gericht op (zie boven) het beste kunnen waarborgen.

Het eenvoudigste antwoord is natuurlijk: hem zijn eigen gang laten gaan en zien wat er gebeurt; niemand kan zich ontplooien als hij de ruimte niet krijgt.

In de allermeeeste gevallen gaat dat gewoon goed; in enkele gevallen niet. In enkele gevallen volgt er conflict tussen mens en omgeving, wanneer die ontplooiing zich wil manifesteren. De zich ontplooiende mens vertoont dan hinderlijk gedrag, hinderlijk voor hem zelf en/of voor zijn omgeving en dat is voor geen van beiden erg bevorderlijk.

En wanneer dit zich voordoet, komt (o.a.) het maatschappelijk werk in actie en met geen ander doel dan de ontplooiing weer haar kans te geven. Afhankelijk van het concrete probleem bij de, inmiddels cliënt geworden, medemens, zal de hulp die men hem biedt, geld, goed, raad of een positieve beleving betekenen, (maar wat het ook is: het uitgangspunt zal de ander blijven, zonder dat er van tevoren van uitgegaan wordt 'dat hij zich maar moet aanpassen' (al kan dit best het gevolg van onze hulp zijn). Dit houdt in dat het maatschappelijk werk, (de maatschappelijk werker en de instelling waar hij werkt) kritisch zullen moeten staan t.o.v. de maatschappij zoals we die aantreffen. Ter wille van die enkeling die cliënt wordt, kunnen we er juist niet mee volstaan ons bij de hulpverlening tot die enkeling te beperken. Als ontplooiing van de menselijk persoon uiteindelijk ook het doel is van het maatschappelijk werk, is de eerste vraag die men moet stellen; hoeveel ruimte had deze mens beschikbaar om zich te ontplooien?

Als die vraag met 'geen' of 'heel weinig' beantwoord moet worden, is aanpassingshulp lapwerk geworden. De beste hulp is dan de ander te sterken in zijn 'onaangepastheid', zijn rebellie, zijn non-conformisme. En dat doen we dan met werkers en instellingen die op hun beurt weer een uiting zijn van die zelfde samenleving, waartegen de cliënt kan (en soms moet) rebelleren.

Wie mensen een kans wil geven, komt tot paradoxale conclusies.

G. EBBELING

(Foto welwillend afgestaan door de 'Stichting Gelderland voor Maatschappelijk Werk')

GELDERLAND KOMT OVER DE BRUG

Gelderland! Waar denkt u dan aan, lezer?

Aan de grootste provincie van Nederland (groter dan Utrecht en Overijssel samen)?

Of denkt u het eerst aan de 'bedriegertjes' — misschien een dierbare herinnering — of aan niet goed tellende stemmachines, of de slag om Arnhem, of mond- en klauwzeer, of aan kamperen op de Veluwe, of soms aan boer Koekoek? Och, daarover zouden we heel wat kunn'n vertell'n. Maar dat heeft weinig met Humanitas te maken, hoewel...

Als lezer van dit blad — van 'dat vreemde Humanitas' — moogt u gerust iets anders verwachten; iets dat duidelijk verband houdt met ons maatschappelijk werk. Dat kan dan. Want dat is er; elk jaar beter.

De trouwe en nauwkeurige lezer zal opmerken dat daarbij aangeknoopt kan worden bij vorige artikelen in dit blad. Dat kunt u verwachten van een gewest dat niet ten onrechte wel eens als een 'heet hangijzer' beschouwd

wordt. IJzer wordt — zoals u weet — heet 't best gesmeed. Daar kan onze gezinsvoogdij over meepraten.

Om te beginnen: niet minder dan dit: Gelderland kan voor de verdere ontwikkeling van Humanitas als basissteen gelden! Als in dit gewest onze dienstverleningen 'over de brug komen,' dan kan dat voor u, lezer — waar u ook meewerkt — een bemoeiding zijn.

Voor leden en bestuurders, voor vrijwilligers en beroepskrachten, plaatselijk, landelijk en gewestelijk.

Want: al lukt het, het was en is geen 'opgelegd pandoer'. Opheusden en Elspeet (en vult u zelf maar aan) liggen nu toevallig óók in Gelderland! En wij weten ook heel precies welke Gelderse gemeenten anno 1967 het gebruikelijke subsidie aan onze gezinsverzorging weigeren.

Wat dit laatste voorbeeld betreft, zullen wij — omdat de betrokken bestuurders met deze gemeenten nog willen overleggen — nu geen namen noemen. Maar als dit zo blijft, zal dat in dit blad 'noodgedwongen' alsnog gebeuren.

Nee, de kaarten liggen hier niet zó gunstig. Bevolkingsconcentraties zoals in de drie grote steden in Nederland doen zich verder voorlonen niet voor. En dat staat voor Humanitas, in de niet onbelangrijke 'rest' van Nederland b.v., een verantwoorde bureau-vorming, d.w.z. vermindering van kwaliteitsnadelige één- of tweemansposten, duchtig in de weg. Tenzij...

Ja, tenzij we die weliswaar gecompliceerde, maar zeer wel mogelijke oplossing in de schaalvergroting weten te vinden. En daarmee: een organisatorisch en financieel betrouwbare basis voor kwalitatief goed maatschappelijk werk. Humanitas heeft wat dat betreft een behoorlijke naam, maar ook: te verliezen, als die basis niet gevonden wordt.

Geen hocus-pocus

Nu zouden er twee misverstanden kunnen ontstaan, wellicht verband houdend met een ietwat globaal-toe-

VERVOLG OP PAGINA 2

GELDERLAND KOMT OVER DE BRUG

VERVOLG VAN PAGINA 1

ristisch kijkje op Gelderse zandverstuivingen of bospaddestoelen en zo. Want aandachtige lezers in deze contreien lezen in het juni-nummer van 'Van mens tot Mens' wat verbaasd: 'In Renkum bloeide plotseling een jonge afdeling op, met bij de start reeds 70 leden, die... met elan...'

U ziet het al vóór u: de paddestoelen schieten zo maar uit de grond. Weet u wat ze hier in de buurt dan zeggen — als dat op de organisatie van een afdeling moet slaan? 'En gle geleuv' ut.'

Of verderop: 'Het raadgevend gewest had daarom weinig moeite met het vinden van medestanders op het Veluwe zand...'

Beste toerist, schud dat VVV-zand nu maar definitief uit uw schoenen en noteer, dat daar twee jaar lang enorm hard aan gewerkt is en — mag het even? — met veel moeite. Daar zijn onderste stenen boven gekomen en daarna heeft de toen mogelijk geworden regionale afdeling Neder-Veluwe — ondanks de bescheiden formulering — haar stevige basis ontleend. 't Is de moeite waard gebleken.

Coördinatie gezinsverzorging

Onze gezinsverzorging, die zo onvoldoende gesubsidieerde 'hulpfunctie van het maatschappelijk werk', geeft — maar niet alleen daarom — vooral de vrijwillige leidsters en de penning-

meesters (vanwege de zeer bewerkelijke administratie) te grote zorgen, verband houdend met de te kleine schaal. Het gewest Gelderland heeft het Ministerie CRM daarom een plan voor coördinatie en deskundige leiding en administratie door beroepskrachten voorgelegd. Wij verwachten een gunstige reactie: ook het Ministerie heeft te kampen met de veelheid van te kleine instellingen.

Inmiddels heeft onze afdeling N.O.-Veluwe (omgeving Epe) een goede start gemaakt met opleiding en aanstelling van twee meisjes die van een goed vak houden. Proficiat!

Gezinsvoogdij

In drie jaar tijds is door goede samenwerking tussen afdelingen en gewest bereikt, dat er nu 40 vrijwillige medewerkers en 2 jeugd-maatschappelijke werksters (half-time) werkzaam zijn ten bate van 50 gezinnen. Dat is niet gering, al staat het er zo nuchter. Ook dit is een voorbeeld van goed werk op de juiste schaal, door samengaan en persoonlijke inzet van bestuur, deskundige adviescommissie, vrijwillige medewerkers uit vele afdelingen en beroepskrachten bij het gewest.

Eén blik op de kaart van Gelderland leert, dat de indeling (Veluwe, Achterhoek en Rivierengebied) een gevolg is van de grote rivieren. Deze drie delen — elk voor zich groter dan de provincie Utrecht — hebben tot op zekere hoogte hun eigen karakteristiek, maar hun gemeenschappelijke belangen wegen zwaarder. De vele bruggen over het water zijn dan ook van primair belang.

Dit beeld is ook symbolisch voor afdelingen en gewest van Humanitas. Daar, waar men 'over de brug' kan komen, d.w.z. waar men het aandurfte — met overbrugging van gemeentelijke, politieke, levensbeschouwelijke en persoonlijke begrenzingen — het werk op groter schaal te organiseren, ontstaan de betrouwbare bases.

Waar dat (nog) niet gelukt, bestaat formeel of praktisch geen afdeling, komt het werk niet van de grond of leidt het een bedreigd bestaan. Deze scala van mogelijkheden kan men van het ene uiterste tot het andere in het gewest Gelderland terugvinden. Jarenlang is er in de ontwikkeling van het Humanitaswerk in het algemeen van uitgegaan, dat de grenzen der afdelingen samenvielen met gemeentegrenzen.

Aankankelijk was dat geen groot bezwaar: met succes is op die schaal

'twee Gelderse gezinsverzorgsters'

veel tot stand gekomen. Maar geleidelijk ondervonden vooral de middelgrote en kleine afdelingen, dat we aan het eind van de mogelijkheden op deze schaal zijn gekomen. Trouwens, dat geldt óók al meer en meer voor de gemeenten zelf. Vandaar ook de verschillende plannen tot samenvoeging van gemeenten, ook in Gelderland.

Het valt niet te ontkennen, dat dit alles voor sommige gemeentebesturen en voor sommige afdelingsbesturen gevoelsmatig als een bezwaar ervaren kan worden. Zodra we echter goed zien, dat er nieuwe mogelijkheden en beter werk binnen ons bereik komen als we van een groter werkgebied uitgaan, komen we wel 'over de brug'. De positieve resultaten met de regionale afdeling Neder-Veluwe zijn een bemoediging voor de andere afdelingen in dit gewest (en misschien ook daarbuiten). Afdelingen in Noord-Gelderland, in de Achterhoek en het Rivierengebied volgen. Gelderland wordt voor Humanitas de toetssteen der schaalvergroting. Gelderland komt over de brug.

Let in het komende jaar b.v. eens in het bijzonder op de Oostelijke Achterhoek (vroegere afdeling Winters-

wijk), op het westelijke Rivierengebied (vroegere afd. Zaltbommel) en — misschien — ook eens op Flevoland. 5570 km² Gelderland — waarbij véél zand, maar ook vele bruggen! — groeien u.

K. H. F. WEYBURG

Wilverdiende dank

Soms presteren onze leden zoveel, dat de waarde van hun werk niet alleen voor de afdeling, doch ook notoir is voor heel Humanitas.

Zo heeft de afdeling Haarlem vrijwel van haar oprichting af profijt gehad van de toewijding en vasthoudendheid van mevrouw Dekker-Bongers en haar gemaal bij het leiden van onze Haarlemse collecten, maar ook het hoofdbestuur heeft de waarde van hun ijver en bekwaamheid, waarmee zij zorgden voor het welzijn van de landelijke lotenverkoop te Haarlem, leren kennen.

In de ledenvergadering van 24 januari jl. sprak de voorzitter het echtpaar toe en bood ieder van hen een aandenken aan, wel bescheiden, 'wijl in overeenstemming met onze middelen,' zei hij.

Voor het wel en wee van onze afdeling hopen wij van harte op een of meer lucratieve opvolgers.

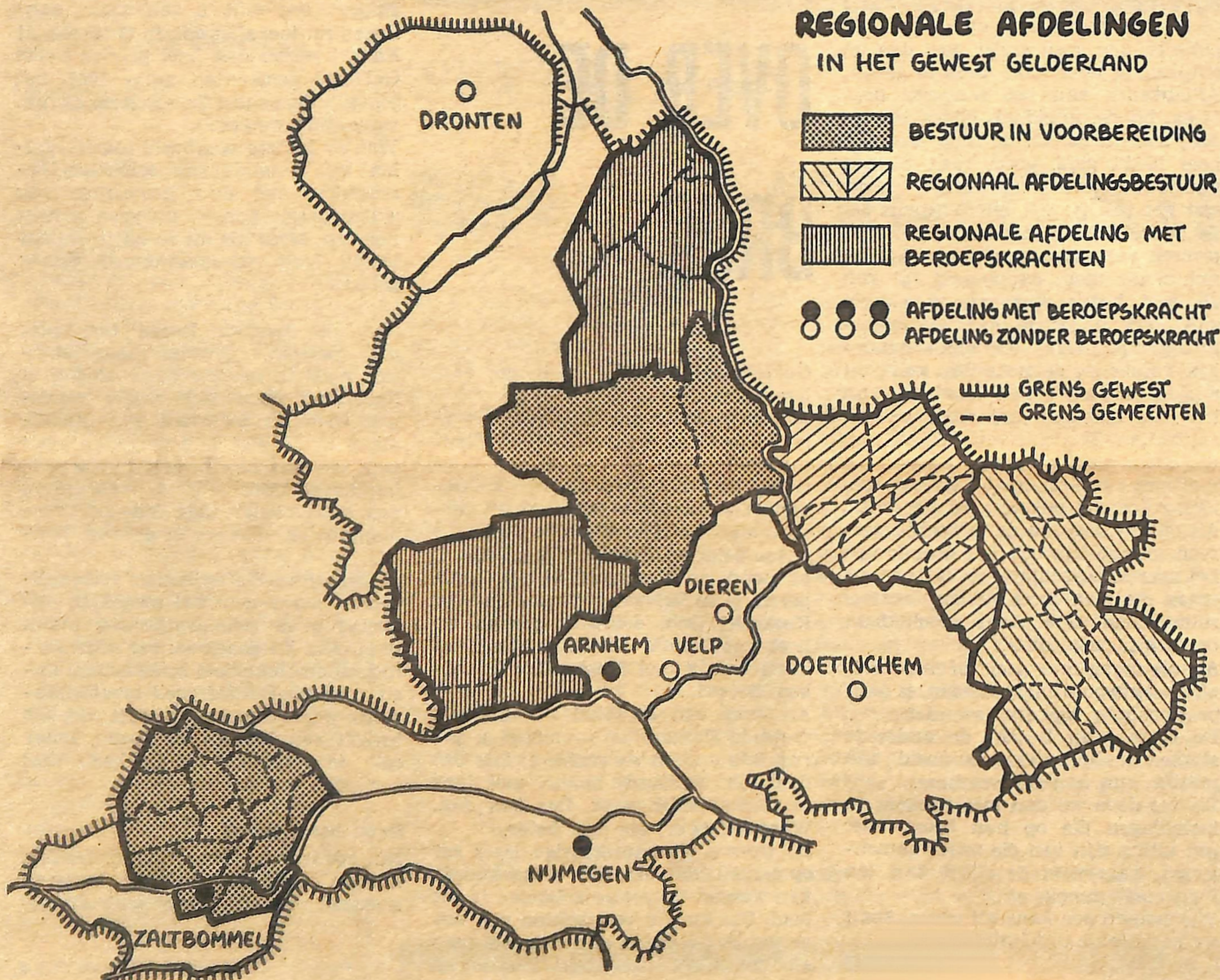
Mede namens het hoofdbestuur wens ik het scheidende echtpaar verder alle goeds. Haarlem, januari 1967.

F. H. W. VLIENEN

De heer Vliegen, oud-voorzitter van de afdeling Haarlem, maar ook oud-hoofdbestuurslid en nu erelid heeft indertijd het echtpaar Dekkers 'ontdekt'. De lof hun toegezwaaid hebben zij inderdaad meer dan verdiend. Vooral mevrouw Dekkers heeft zich onderscheiden. Zo is het ons bekend, dat ten gevolge van haar activiteit de collecten in Haarlem in de periode 1951 tot 1966 het kapitale bedrag van f 41.660 hebben opgebracht, om van de lotenomzet nog maar te zwijgen.

Het landelijk bestuur sluit zich dan ook gaarne aan bij de warme hulde haar door de afdeling gebracht en door de heer Vliegen voor ons blad op papier gezet.

HET HOOFDBESTUUR

MAATSCHAPPELIJK WERK

ZELFS IN POOLSTREKEN

Misschien is het voor Nederlandse maatschappelijk werkers die voornamelijk in stedelijke samenlevingen werken, wel eens interessant iets te horen over de wijze waarop hun collega's in de uiterst noordelijke gebieden van Canada hun taak verrichten. Wij ontvingen een verslag hiervoor van een Nederlandse maatschappelijk werkster die een jaar of zes geleden is geëmigreerd naar Canada en — na een avontuurlijk begin via de meest uiteenlopende baantjes — toch vrij spoedig in haar eigen vak werk heeft gevonden.

In de zomer 1966 vertrok zij uit Montreal met een speciaal uitgerust schip van de Canadese regering, dat elk jaar een driemaandelijke tocht maakt door de wateren van de meest noordelijke gebieden o.a. om hulp te geven op allerlei terreinen aan de Canadese Eskimo's op Labrador, langs de Hudson Bay kust en zelfs op ten noorden van de poolcirkel gelegen eilanden. In heel Canada wonen nog 12.000 à 13.000 eskimo's. Aan boord van dat schip, de C. D. Howe, zijn behalve de maatschappelijk werkster, artsen, verpleegsters, administrateurs; verder vertegenwoordigers van het Departement van Noordelijke Zaken, wetenschappelijke onderzoekers, officieren, ieder met eigen opdrachten.

De Eskimo's wonen in kleine nederzettingen van 10 à 20 gezinnen, meest langs de kusten, in verband met hun voornaamste bronnen van bestaan: de visserij en de jacht op zeehonden, poolberen, witte walvis. Er zijn slechts heel weinig Eskimo's die regelmatige inkomsten hebben uit een vast beroep. Dat zijn dan b.v. op de iets grotere posten enkele regeringsassistenten bij het onderwijs, politie, medische hulpen, tolken e.d.

De gezondheidstoestand van de bevolking is over het algemeen slecht; ze zijn erg vatbaar voor t.b.c. sinds ze in

contact met blanken zijn gekomen.

Het nemen van röntgenfoto's is dan ook een belangrijk onderdeel van het medische werk. Het schip is ook daarvoor compleet uitgerust. Behalve dat het een varend hospitaal is, heeft het ook nog tonnen vracht aan boord, bestaande uit b.v. kant-en-klare Eskimohuisjes, timmerhout, voedselvoorraden voor een heel jaar voor de enkele hier en daar gestationeerde blanken, sneeuwtrucks, kano's, motoren en niet te vergeten stapels zakken post, die daar dus slechts 1 keer per jaar 'bezorgd' wordt. Ook de kerstgeschenken zitten daar alvast bij.

De nederzettingen liggen op enorme afstanden van elkaar, communicatie is dus heel moeilijk. Zolang mogelijk wordt deze onderhouden door kleine vliegtuigen, die het grootste deel van het jaar op ski's landen, 's zomers als een deel van het ijs ontdooit is op watervlotten en, als ergens een kleine landingsbaan opgehouden kan worden, op wielen. De piloten vliegen vrijwel uitsluitend op eigen waarnemingen. De vliegtuigen moeten vaak dienen voor ziekentransport en verder voor het distribueren van alles wat de C. D. Howe aanvoert. Dit schip is voor enkele duizenden Eskimo's en blanken het enige contact met de buitenwereld in het hele jaar.

De maatschappelijk werkster had in elke nederzetting de zorg voor de Eskimo's die aan boord moesten komen voor medisch onderzoek door de artsen en verpleegsters. Zij had met elk van hen een gesprek, maakte verslagen daarvan, nam maatregelen voor achterblijvende gezinsleden als de patiënt mee moest naar een hospitaal in het zuiden, onderhield de contacten tussen ouders en kinderen door boodschappen op bandrecorders, brieven, maakte foto's. Verder deelde ze voedselpakketten, lectuur en post rond (de

VERVOLG OP PAGINA 4

VERVOLG VAN PAGINA 3

meeste Eskimo's kunnen wel lezen en schrijven), draaide films aan boord voor meereizende Eskimo's, beheerde de bibliotheek en was de hele dag in touw. Op iedere post waar de C. D. Howe voor enige dagen bleef liggen, zocht zij contact met de regeringsvertegenwoordiger, de pater of dominee en de Mounted Police. Er werd dan besproken voor wie sociale uitkeringen nodig waren, wie bijstand nodig had b.v. voor het verkrijgen van een Eskimohuisje, hoe het beheer van achtergebleven bezittingen van Eskimo's die mee naar een ziekenhuis of sanatorium in Montreal moesten, geregeld zou worden, enz. Een heel speciale taak was nog de verdeling van duizenden tonnen hondenvoedsel (schenking van de Vereniging voor Dierenbescherming in Toronto). Voor de naar het zuiden reizende Eskimo's moest zij kleding laten maken, waarvoor aan boord ook gelegenheid was. Een tolk stond haar bij veel interviews terzijde en een secretaresse hielp met het typewerk. Het reisschema moest zo snel mogelijk uitgevoerd worden in verband

met de korte zomer. En zelfs al heette het 'zomer', toch zat het schip — zelf een semi-ijsbreker — nog wel eens vast in het soms wel 3 m hoge pakij, waaruit het dan door regeringsijsbrekers weer losgewerkt moest worden.

De hele tocht duurde een 2½ maand, waarin zij zo'n 3000 Eskimo's hebben gezien, behandeld en verzorgd. 13.000 km werd afgelegd onder voor de meesten heel bijzondere omstandigheden. Soms gingen zij met de bij het schip horende helikopter dieper landinwaarts om afgelegen posten te bezoeken, een andere maal per Eskimokajak. Het werken onder vriendelijke Eskimobevolking, het verblijf in het barre poollandschap met eindeloze witte vlakten, ontmoetingen met poolberen op ijsschotsen in de zon, die daar soms 24 uur achtereenvolgend zichtbaar was, het ophalen van enorme vissen van wel 1½ meter lang, als je daar je hengeltje uitwierp, dit alles waren ervaringen voor onze maatschappelijk werkster waarvan zij in haar Hollandse opleidingsjaren wel nooit gedroomd zal hebben.

N. SLUYTER-DAMSTÉ

Hier onze maatschappelijk werkster met Eskimo-tolk en een stel Eskimo-kinderen op het dek van de C. D. Howe. Het is juli, maar kleding en bergen ijschotsen op de achtergrond doen nog weinig zomers aan.

KINDERHUIS 'ELLINCHEM' TE ELLECOM

tehuis voor opvoeding van 52 jongens en meisjes van 5—18 jaar, zoekt op korte termijn:

a. hoofdleidster

taken: vervanging directeur, meedenken over vormgeving en verdieping van het pedagogische werk, begeleiden van 14 groepsleiders(sters).

b. groepsleidster

tevens vervangster van eerste leidster in een verticale groep jongens en meisjes van 5—18 jaar.

c. groepsleider

die samen met twee collega's leiding geeft aan een groep schooljongens van 12—16 jaar.

Vereist:

voor a: min. leeft. 25 jaar, opl.: Soc. Academie, dan wel Kinderverzorging en Opvoeding, of daarmee te vergelijken vorming, ervaring in groepswork;

voor b en c: min. leeftijd 21—22 jaar, A- of B-diploma kb. of b.v. voor b opleiding tot gezinsverzorgster en enige ervaring in het werken met kinderen en/of gezinnen.

Voorwaarden:

Salaris: voor a f 1000,— tot f 1475,— p. m.; voor b/c f 500,— tot f 1100,— p. m. Afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding.
5-dagen werkweek, 18 dagen vakantie per jaar.

Vrije woning (voor alleenstaanden) direct ter beschikking.

Sollicitaties aan H. J. Beuke, directeur van 'Ellinchem'.

Wij vragen voor ons Centraal Bureau

een jongste medewerkster(werker)

per 1 april of eerder.

Inlichtingen: J. W. Brouwersstraat 16, Amsterdam, tel. 020 - 73 94 44.

Wie heeft een kamer?

Wie helpt?

Wie wil tijdelijk een kamer in zijn huis beschikbaar stellen en is bereid de zorg op zich te nemen van een zieke van omstreeks zestig jaar? Hij is ongehuwd en bewoont een zeer klein en ongunstig gelegen bovenwinkje in Amsterdam. Hij ontvangt daar geen enkele verzorging of verpleging. Hij heeft geen familie of vrienden. Met moeite begeeft hij zich enkele malen per week op straat voor boodschappen, enz. Humanitas kan hem misschien uit deze op den duur onhoudbare situatie helpen, maar daarvoor is nog enige tijd nodig. Allereerst dringend nodig is: betere huisvesting met enige verzorging voor een ontwikkeld, begaafd, sympathiek maar zwaar gedupeerd medemens. Liefst omgeving Amsterdam, maar andere plaats in het land is ook welkom. Kamerhuur en bijkomende kosten in nader overleg te regelen. Brieven aan Centr. Bureau Hum. J. W. Brouwerstr. 16, Amsterdam, of telefonisch: 020-739444, t.a.v. de heer P. Albarda.

SEXTANT '67

EEN CONFRONTATIE

De NVSH organiseert op 21 oktober a.s. in de ruimten van het congrescentrum van de RAI te Amsterdam SEXTANT '67. Dit wordt een congres dat niet, zoals te doen gebruikelijk, de aanwezigen dwingt tot het aanhoren van soms boeiende, soms langdradige betogen van mensen die het allemaal zo goed weten. Het ligt in ons voor-nemen de bezoekers door een eigentijdse vormgeving actief te laten deelnemen aan de onderwerpen die op die dag ter sprake komen.

In de middag wordt o.a. een teach-in gehouden. Om te bewerkstelligen dat het programma van deze teach-in een zo breed en gevarieerd mogelijke basis krijgt, organiseert de NVSH de komende maanden discussiegroepen in de vereniging. Ons Wetenschappelijk Bureau heeft, om de discussies op gang te brengen, een grote hoeveelheid materiaal hiervoor samengesteld.

Het hoofdbestuur van de NVSH is van mening dat, wanneer de discussie-

groepen tot binnen de eigen vereniging beperkt blijven, de basis te smal wordt, waardoor de bedoeling van bovengenoemde teach-in niet tot haar recht kan komen. Om die reden vragen wij aan voor- en tegenstanders van wat de NVSH beoogt om, hetzij mee te doen met een groep waaraan NVSH-leden deelnemen, hetzij zelf eigen discussiegroepen te vormen. In dat laatste geval stellen wij het uiteraard op prijs de resultaten en conclusies van het besprokene in de groep te ontvangen, ten einde het Wetenschappelijk Bureau in staat te stellen deze uitspraken en conclusies te evalueren. Desgewenst zijn wij gaarne bereid het materiaal waarover hierboven wordt gesproken, ter beschikking te stellen en staat tevens de mogelijkheid open dat onzerzijds een discussieleider aan een groep niet-NVSH-leden wordt toegevoegd.

Het is de bedoeling de discussiegroepen per eind april te beëindigen, op-

dat het Wetenschappelijk Bureau dan gedurende de daaropvolgende maanden het verkregen materiaal kan verwerken.

De discussies zullen in onze periodieken 'Verstandig Ouderschap' en 'Verstandig Lidmaatschap' worden begeleid. Daarnaast geven wij de komende maanden de zg. 'Sextantkrant' uit, waarin wetenswaardigheden over het Sextantproject worden gepubliceerd. Ook van deze krant stellen wij op aanvraag gaarne exemplaren ter beschikking.

Zo u belangstelling hebt voor deelneming aan een discussiegroep, verzoecken wij u zich te melden aan het secretariaat van de NVSH, Groenmarkt 36 te Den Haag.

In de discussiegroepen kan gesproken worden aan de hand van discussiepunten over: 'voorechtelijk geslachtsverkeer', 'geboortenregeling', 'Abortus provocatus', 'Buitenechtelijk geslachtsverkeer', 'Echtscheiding', 'Prostitutie', 'Homoseksualiteit' en 'Pornografie'.